

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДУ «ЦЕНТРАЛЬНИЙ МЕТОДИЧНИЙ КАБІНЕТ
З ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ МОЗ УКРАЇНИ»
ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І. Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

МАТЕРІАЛИ
XVI Всеукраїнської науково-практичної конференції
з міжнародною участю

ІННОВАЦІЇ У ВИЩІЙ МЕДИЧНІЙ
ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІЙ ОСВІТІ УКРАЇНИ
(з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України
за допомогою відеоконференц-зв'язку)

16–17 травня 2019 року
м. Тернопіль

Тернопіль
ТНМУ
«Укрмедкнига»
2019

УДК 378.001.895:61(063)(477)

I-66

Відповідальний за випуск: проф. А. Г. Шульгай.

Інновації у вищій медичній та фармацевтичній освіті України (з дистанційним під'єднанням ВМ(Ф)НЗ України за допомогою відеоконференц-зв'язку) : матеріали XVI Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю (Тернопіль, 16–17 трав. 2019 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТНМУ, 2019. – 332 с.

тання сучасних муляжів в класах практичної підготовки, можливість відвідування операційних та обстеження хворих в хірургічних стаціонарах, використання інтернет-ресурсів з необхідною навчальною інформацією.

Об'єктивізація оцінки знань студентів повинна досягатись шляхом тестування, модульного та підсумкового опитування, вирішення ситуаційних клінічних завдань, перевірки практичних навичок та проведення екзаменаційної сесії з урахуванням результатів модульного та підсумкового контролю.

Оптимізація підготовки з хірургії іноземних студентів, які навчаються англійською мовою, сприяє усуненню наявних недоліків в навчальному процесі та його поліпшенню, підвищенню рівня підготовки випускників і пов'язану з цим пріоритетність ВНЗ для абітурієнтів з-за кордону.

Література

1. Організація самостійної роботи на хірургічних кафедрах в процесі підготовки студентів, які навчаються англійською мовою / О.С. Никоненко, А.О. Никоненко,

Є.І. Гайдаржі [та ін.] // Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 60-річчю ТДМУ «Сучасні підходи до вищої медичної освіти в Україні». – Тернопіль: ТДМУ, 2017. – Том 2. – С. 101-103.

2. Оптимізація контролю рівня підготовки студентів, які навчаються англійською мовою, на клінічних (хірургічних) кафедрах / Є.І. Гайдаржі // Матеріали XIII Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Актуальні питання якості медичної освіти». – Тернопіль: ТДМУ, 2016. – Том 2. – С. 12-13.

3. Удосконалення практичних навичок у студентів VI курсу в контексті кредитно-модульної системи на кафедрі госпітальної хірургії / О.С. Никоненко, О.В. Губка, Д.А. Децик [та ін.] // Матеріали Всеукраїнської навчально-наукової конференції з міжнародною участю «Досягнення і перспективи впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладах України». – Тернопіль, 2014. – С. 230-233.

ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ПРИ ВИВЧЕННІ ОРГАНІЧНОЇ ХІМІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ – ЗАСОБАМИ БЛОГ-ТЕХНОЛОГІЙ

Ніженковська І.В., Головченко О.І., Бут І.О.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця

Вступ. Самостійна робота – це вид розумової діяльності, за якої студент самостійно (без сторонньої допомоги) опрацює теоретичний матеріал, практичні питання, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, на лекціях, практичних, лабораторних та семінарських заняттях [1-3].

У сучасній системі вищої освіти підвищується вагомість компонентів самонавчання, доказом чого є зростання частки позааудиторного часу відносно аудиторного в робочих програмах. У цих умовах першочергового значення набуває проблема створення системи навчальних завдань і методики їх використання для організації самостійної роботи у вищих медичних навчальних закладах. Системний підхід до організації самостійної роботи при кількості аудиторного часу, що скорочується (30 лекційних годин і 120 годин лабораторно-практичних занять), створює умови не тільки для набуття предметних знань і вмінь, а й для розвитку пізнавально-розумових навичок, формування професійних компетенцій.

Основна частина. Завданнями курсу органічної хімії для студентів фармацевтичного факультету є: засвоєння студентами закономірностей хімічних властивостей органічних сполук у взаємозв'язку з їхньою будовою і на цій основі розуміння перебігу біохімічних процесів в біологічних системах; оволодіння основними методами синтезу органічних сполук як основної передумови для розуміння принципів створення нових біологічно активних речовин і лікарських засобів; здобуття практичних навичок, які допоможуть студентові у майбутньому засвоїти методи стандартизації та контролю якості лікарських препаратів; оцінка практичних аспектів органічної хімії, шляхів і методів використання її досягнень у фармацевтичній практиці.

Для вищої фармацевтичної освіти органічна хімія є базовою хімічною дисципліною разом із неорганічною,

аналітичною, фізичною та колоїдною хімією, а професійно орієнтованими є фармацевтична і токсикологічна хімія. До того ж, знання з органічної хімії є важливими при вивченні промислової й аптечної технології ліків, фармакогнозії, фармакології. Крім міжпредметного взаємозв'язку, слід враховувати, що до постановки цілей навчання висувається ряд вимог: відповідність цілей навчання професійним цілям; конкретність і чіткість цілей; практична спрямованість цілей; єдність цілей викладача і студента; можливість перевірки досягнення цілей.

Організація й забезпечення необхідних умов для здійснення самостійної роботи студентів з дисципліни органічна хімія є необхідним елементом підготовки майбутнього фахівця. Ефективність організації самостійної роботи студентів і, як наслідок, самостійної навчальної діяльності в цілому, багато в чому визначається методичним забезпеченням.

Саме з метою покращення знань студентів при вивченні органічної хімії самостійно, викладачами кафедри фармацевтичної, біологічної та токсикологічної хімії розпочато пошук нових методик навчання за допомогою сучасних інформаційних технологій, які на даний час є доступними кожному студенту, а саме, створення власного блогу кожним викладачем. Блог потрібно наповнити відповідною правильно підбраною теоретичною інформацією по кожній темі, що виноситься на самостійне опрацювання; при вивченні методів синтезу органічних сполук та хімічних реакцій, які відображають хімічні властивості сполук, доцільно додавати відео-практикум. Це додатково зацікавить студентів та допоможе закріпити теорію наочністю. Особливу увагу слід приділити речовинам та їх властивостям, які надалі вивчатимуться іншими дисциплінами. Після опанування теоретичного матеріалу необхідним компонентом навчання є опрацювання тестових завдань до даної теми та

питань для самоконтролю студентів. З метою закріплення вивченого матеріалу та встановлення взаємозв'язку між класами органічних сполук, викладач розміщує завдання на: а) складання назв і формул речовин; б) складання схем добування речовин; в) порівняння реакційної здатності речовин; г) написання рівнянь реакцій; д) ідентифікації органічних речовин; е) виконання ланцюгів хімічних взаємоперетворень речовин і пропонує студентам їх вирішити. Підбір завдань здійснюється за рівнем, який може виконати самостійно переважна більшість студентів.

На основі викладеного вище теоретичного матеріалу та знань з попередніх тем, студенти матимуть змогу запропонувати всі можливі способи вирішення цих перетворень, прокоментувати вирішення того чи іншого завдання, поставити запитання викладачу щодо незрозумілого та отримати відповідь. Викладач, таким чином, може прослідкувати, яка кількість студентів ознайомилася з матеріалом даної теми, виявити труднощі на тому чи іншому етапі виконання завдань.

Висновки. Звичайно, організація самостійної роботи студентів з використанням блогів пов'язана з підвищенням якості роботи викладача, збільшенням обсягу роботи з підготовки методичного забезпечення. Прогнозованим результатом має стати позитивна динаміка самостійної підготовки студентів з органічної хімії.

Самостійна робота студентів є важливим елементом процесу підготовки висококваліфікованого фахівця, а з

використанням та доступністю сучасних інформаційних технологій це стало можливим. Рациональна організація самостійної роботи студентів з використанням таких технологій дозволяє не тільки інтенсифікувати роботу в якісному засвоєнні навчального матеріалу, а й закладає основи подальшої постійної самоосвіти та самовдосконалення, а інформаційно-освітнє середовище, яке створюється за допомогою інтеграції сукупності програмно-апаратних та традиційних форм навчання визначає самостійну роботу студента як більш незалежну, пріоритетну та творчу.

Література:

1. Козаков В.А. Самостоятельная работа студентов и ее информационнометодическое обеспечение: Учеб. пособие. – К.: Выща шк., 1990. – 248 с.
2. Журавська Л. М. Концептуальні умови управління самостійною роботою студентів у ВНЗ / Журавська Л. М. // Освіта та управління. – Т. 3. – 1999. – №2.
3. Ниженковская И.В., Глушаченко О.А., Головченко О.И., Манченко О.В. Особенности самостоятельной работы студентов при изучении дисциплины "Органическая химия" в условиях кредитно-модульной системы. Пути и формы совершенствования фармацевтического образования. Создание новых физиологически активных веществ: матер.6-й междунар. науч-практ. конф. "Фармабразование-2016", Воронеж, 21-22 апреля 2016, -Воронеж: узд.дом ВГУ, 2016

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДГОТОВКИ КВАЛІФІКОВАНИХ ФАХІВЦІВ

Ніколаєва А.О., Федоров В.О., Кривошапка О.В., Мозгова Ю.А.

Харківський національний медичний університет

Вступ. Реформування системи охорони здоров'я в Україні вносить свої корекції в навчально-освітні програми підготовки фахівців. З урахуванням Європейської орієнтації нашої країни, потрібно змінювати застаріли підходи до забезпечення якісної підготовки майбутніх лікарів [1]. Тому, на наш погляд, розробка нових методів та загальноосвітніх наукових програм є актуальним питанням, яке потребує свого вирішення.

Основна частина. Одним із таких кроків у цьому напрямку стало впровадження ЄДКІ – єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань «22 Охорона здоров'я». Етапи проведення ЄДКІ та компоненти кожного етапу визначені відповідними урядовими документами. Підготовка до встановлення відповідності рівня професійної компетентності випускника до мінімально необхідного рівня, згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти, стала нагальним завданням для викладацького колективу ХНМУ. Важливою складовою підготовки є попередня атестація на базі навчально-наукового інституту якості освіти ХНМУ. При цьому студент може обирати різні форми навчання, контролю та самоконтролю, може цілеспрямовано працювати з тими тестовими завданнями, на які він не дав правильної відповіді під час попередніх сеансів роботи, має можливість отримати на екрані повну інформацію про результати тестування (загальна кількість правильних відповідей, їх відсоток, вірні відповіді на тестові завдання, в яких зроблено помилки та ін.) [2]. Також університетом було придбано програму для підготовки

студентів до міжнародного іспиту USMLE (United States Medical Licensing Examination). Відтепер майбутні спеціалісти мають можливість готуватися до міжнародного іспиту як на базі наукової бібліотеки ХНМУ, так і на фундаментальних кафедрах університету, консультуючись з викладачами. Методичною основою забезпечення успішного навчання та контролю якості засвоєння знань є наявність якісного кафедрального банку тестів, сформованого виключно з тестів Центру тестування МОЗ України», які пройшли необхідну експертизу якості. Використовується система Інтернет – тренажерів (на базі Google Forms), що дозволяє студентам самостійно діагностувати свій рівень підготовки, ефективно використовувати варіанти тестів, зміст яких відповідає рівням контролю знань [3]. Процес підготовки до академічних випробувань постійно перебуває в полі зору деканатів університету. Протягом усього навчального року проводиться відповідна організаційна підготовча робота, було відкореговано списки координаторів кафедр, оновлено інформаційні стенди, створено графіки консультацій з точним визначенням місця їх проведення, передбачено можливість додаткової роботи не тільки по суботах, але й у будні, створено «групи ризику», з якими проводиться окрема додаткова робота на кафедрах, продовжено практику читання додаткових лекцій.

Висновки. Пошук нових форм підготовки спеціалістів потребує постійного удосконалення з боку фахівців закладів ВНЗ, які відповідають за навчально-методичне, організаційне забезпечення та якісну підготовку спеціалістів.